

Fremtidig verdiskaping

Å skape og videreutvikle et konkurransedyktig, innovativt og bærekraftig næringsliv og offentlig sektor. Sikre sysselsetting og næringsgrunnlag.

Å effektivisere, forenkle, fornye, samt utvikle kompetansen i privat og offentlig sektor for å sikre omstillingsevne og kapasitet til å løse relevante samfunnsutfordringer

Demografiske endringer

Befolkningsvekst, endringer i befolknings- og alderssammensetning som setter ressurser og samfunnet under press.

Migrasjon, urbanisering og endringer i bomønstre som setter press på by- og stedsutvikling og infrastruktur samt skaper utfordringer knyttet til fraflytting

Velferd

Å bevare og videreutvikle et inkluderende samfunn som ivaretar fordeling av goder, likeverd, kvalitet og like muligheter for alle til deltagelse i samfunnet.

Bærekraft

Samfunnsutfordringer

Handel og by

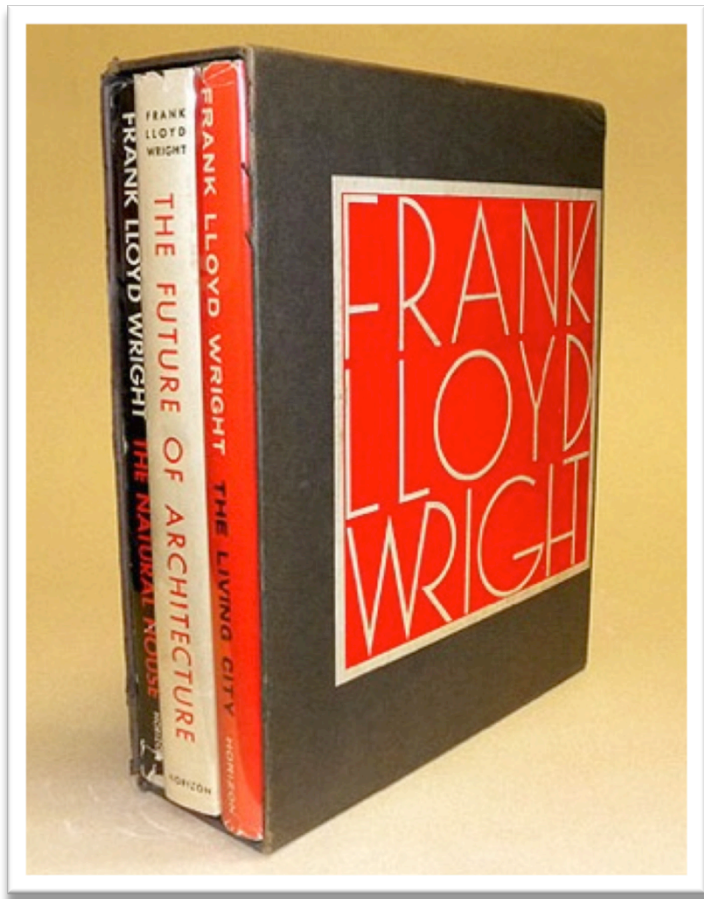

City:
a community of substantial size and population density that shelters a variety of non-agricultural specialists, including a literate elite.

Gideon Sjöberg: *The Origin and Evolution of Cities*, *Scientific American*, Sept. 1965

I believe the city, as we
know it today, is to die.

Frank Lloyd Wright: "The Living City", The Future of Architecture, Box set, Hoizon Publishers, New York, 1953.

NORSK DESIGN- OG
ARKITEKTURSENTER

Ur - Mesopotamia

Mohenjo Daro - Harappa

1. Industrielle revolusjon

*Montgomery Wards postordrekatalog:
540 sider i et opplag på 24 000.*

- Kullkraft la grunnlaget for dampkraftdrevet produksjon, kommunikasjon og transport.
- Finansiering av jernbaner, skipsfart, tekstilindustri og trykkerpresser krevde så store økonomiske ressurser at det la grunn for store aksjeselskaper.
- Jernbaneselskapene ble modell for de nye store aksjeselskap.
- Vertikal integrasjon: et selskap hadde kontroll over flere ledd: eierskap, ledelse og kontroll.
- Fortetting rundt jernbanestasjoner.

Illustrasjon: John Atkinson Grimshaw: Grainger Street, Newcastle upon Tyne 1902

- I 1840 kom teknologien som gjorde det mulig å produsere store vindusglass:
  - I 1800-tallets Europa ble butikkene anlagt i gaten.
  - Paris 1845 lov om at alle gater skal ha fortau.
  - Vindusutstillinger- handelen kunne foregå inne i butikken.
  - Jern, stål og glasskonstruksjoner - mulig med store utstillingsrom.
  - Store utstillingsvinduer. Hengende fasader - spektakulære konstruksjoner.
  - Teknologiske nyvinninger som heis og rulletrapp gjorde vertikal bevegelse lettere og brukte det som et blikkfang.
- Gater i Paris ble fra 1881 opplyst med elektrisk lys.

2. Industrielle revolusjon

- Olje, forbrenningsmotorer og telefonen.
- Elektrisitet.
- Bil/Massebilismen
- Vertikal integrasjon: et selskap hadde kontroll over flere ledd: eierskap, ledelse og kontroll.
- Ingen vare i verden krever større investeringer enn olje.
- Telefonen ble den viktigste faktoren til å administrere oljeøkonomien, biløkonomien, byspredning og konsumkulturen.
- Hamskifte fra borgere til konsumenter og investorer.

Kilder: <http://www.travel-studies.com/sites/default/files/images/Levittown%20aerial%20Route%2013.jpg>

Jeremy Rifkin. The Zero Marginal Cost Society. The Internet of Things, The Collaborative Commons and The Eclipse of Capitalism. Palgrave Macmillan 2014.

Flyfoto: Levittown, Long Island, New York. The U.S. National Archives and Records Administration.

NORSK DESIGN- OG
ARKITEKTURSENTER

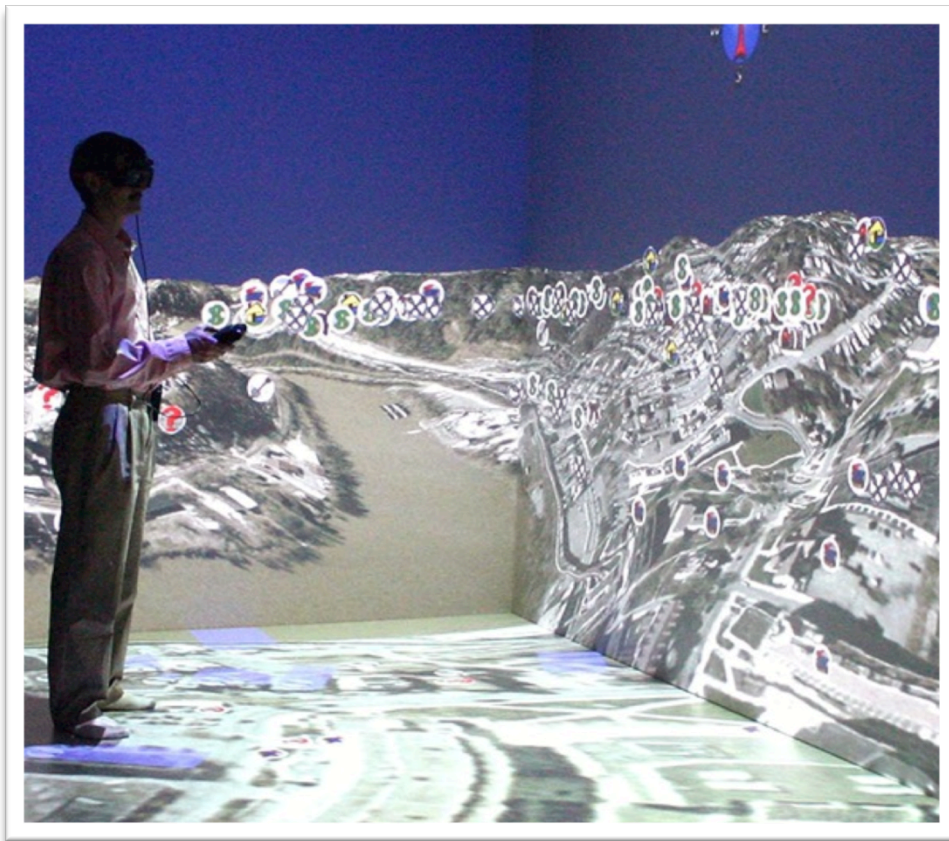

Rolling Acres Mall, Akron, Ohio, 2008

Dixie Square Mall, Harvey, Illinois, 2011

3. Industrielle revolusjon - Den digitale revolusjonen

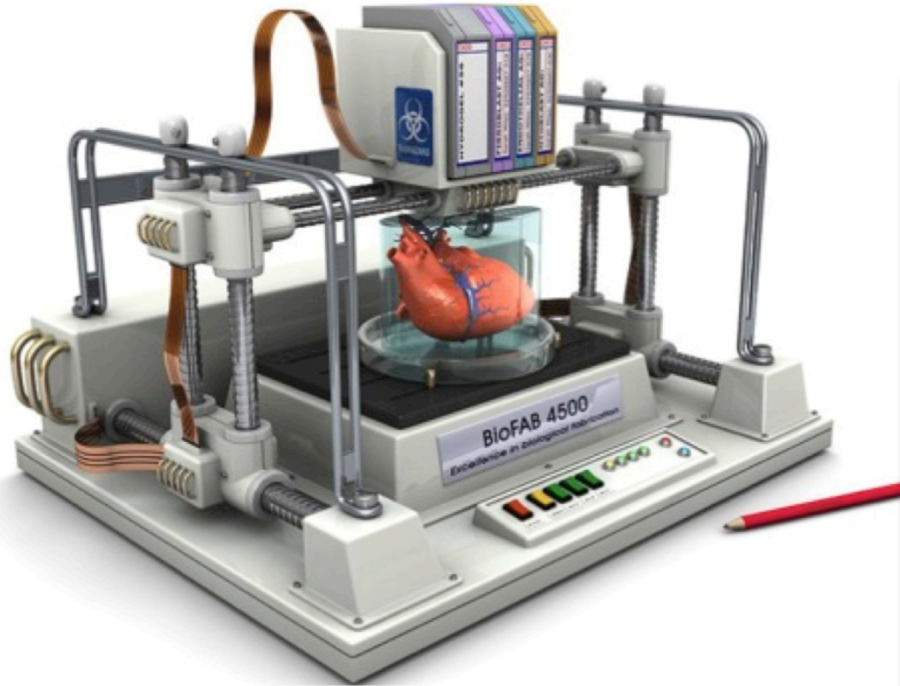

- Immaterielle produkter
- Desentralisering/Nettverk
- Tingenes internett: Den digitale verden har begynt å omforme våre fysiske omgivelser.
- Produksjon: hva som helst - hvor som helst.
- Resirkulering
- Netthandel
- Bærekraftig energiproduksjon

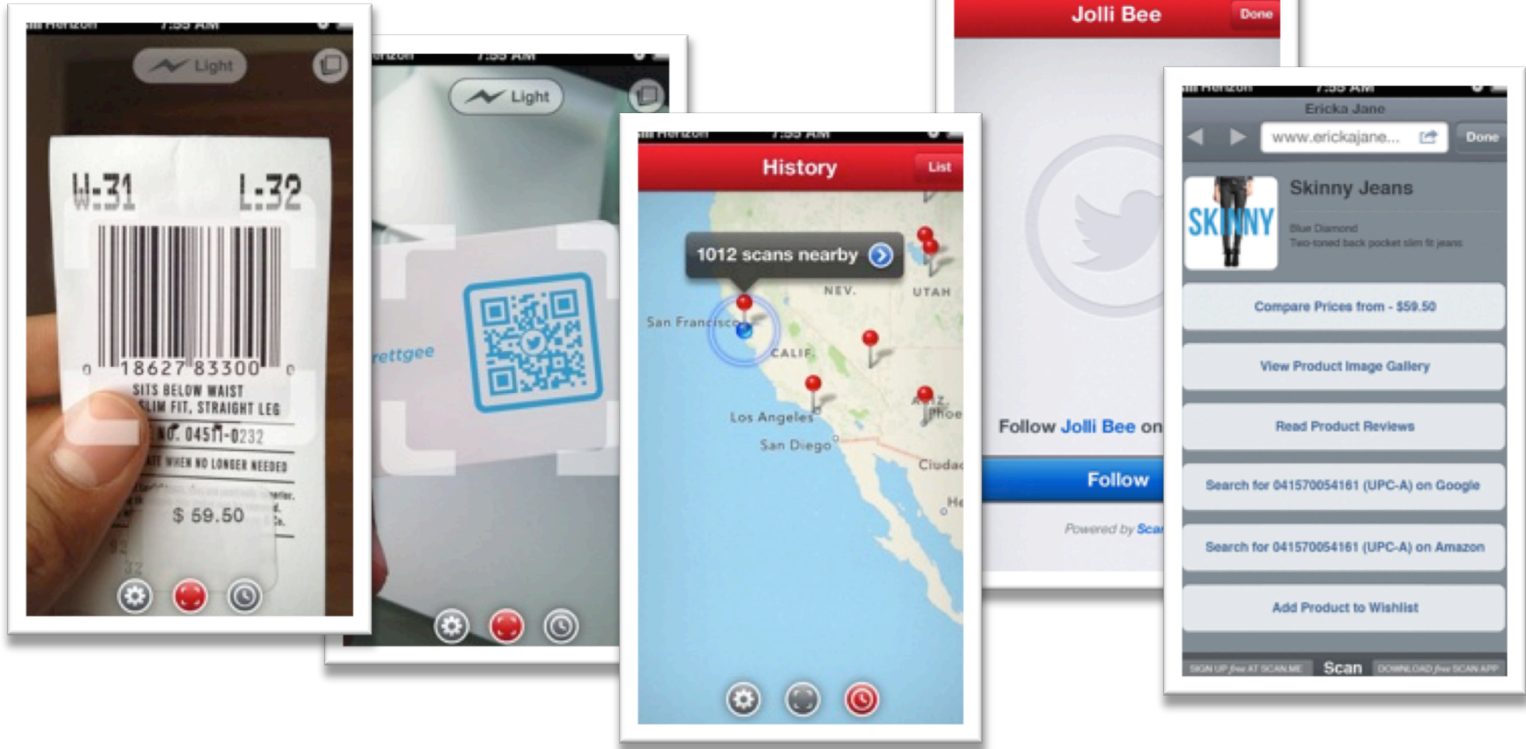
Netthandel - Streaming

Fit-lifting

Sharing economy

The Nation, February 16, 2015

Bloomberg Business

Illustrasjon/foto: Evelyn Hockstein/For The Washington Post/Getty Images

Sentrumsintegreerte kjøpesentre

Kapittel 0

Boks 6.5 Norsk Forms 7 gode råd

Norsk Form har i samarbeid med et tverretattlig kommunenettverk utarbeidet 7 gode råd for en omsorgspolitik for morgendagens eldre:

1. Tenk samarbeid på tvers av sektorer
2. Velg sentral beliggenhet
3. La omsorgssenteret bli et lokalt møtested
4. Planlegg for alle på samme sted
5. Skap omgivelser som stimulerer til aktive eldre
6. Skap trivsel og arbeidsglede blant de ansatte
7. Bruk ny teknologi

Kilde: Se norskform.no

- Helse- og omsorgstjenester og velferdstilbud som ellers bare var til for beboerne, kan gjøres

ot
de
ti
2

s
f

Uformelle byrom/møteplasser

Foto – Haugesund: <http://www.lindaskare.com/album?id=58>
Stavanger: www.Aftenposten.no
Bergen: www.junkfoodjunkie.no